

## Ikki bara umhvørvisgøla – eisini ein umsitingargøla

### Oddagrein

AT viðgera vøtn, tjámir, áir og lókir í Hovsdali var einki annað enn ein umhvørvismisgerð. Flestu færoyingar taka helst undir við leiðaranum á umhvørvisdeildini á Heilsuføðiligu Starvsstovuni, Jákup Paula Joensen, tá hann í Sosíalinum skýrði rotanoniðgerðina eina umhvørvisgølu.

MEN tað, sum farið er fram, er ikki bara ein umhvørvismisgerð. Ætlanin, avgerðin og sjálvt arbeiðið er einki annað enn ein umsitingargøla, sum landsstýrismaðurin í umhvørvismálum hevur ábyrgðina av, og sum eigur at fáa fólk, umsiting og politiska myndugleikan at rættast við, og áslanna, at ein týðandi tættur í okkara samfelag – umsitingin av okkara náttúru og umhvørvi – er ikki nóg góð.

TAÐ er komið fram, at bara onnur kommunan, Hovs kommunan, har økið partvist liggur, er spurð. Limir í bygdarráðnum í Hovi eru í vinnu hjá fyrstakuni, sum hevur aling á Vatnsnesi, so spurningurin um ógegna tekur seg upp. Porkeris kommunan, har tveir tróðingar av økinum liggja, varð ikki spurð. Teir, sum eiga hagan, vórðu ikki spurdir. Hevði ikki verið rætt, um fróðingarnevndin fyri Suðuroynna varð spurð? V.o.o. kunnu fleiri spurnatekin setast við, um lokál áhugamálið vórðu nóg væl hoyrd.

TAKA vit sjúkuna og økið, so er ikki komið fram, at fiskasjúkan, sum skuldi basast, er staðfest í Bessavatni, sum liggur nakað oman fyri Vatnsnes. Høgur fossur, Ergistossur, er millum vøtnini, og spurningurin er, um sil ferðast í millum. Fólk á staðnum siga, at tað gera tey ikki. So er spurningurin, um tað var rætt eisini at oyða alt liv í tí vakra Bessavatni.

FARA vit so til sjálva landsumsitingina, so var eingin í umhvørvisdeildini í Tinganesi, sum var førur fyri at viðgera og avgreiða málið. Tí vórðu boð send eftir einum fulltrúa, sum er farin úr starvi, at viðgera málið. Spurningurin er, um ein fulltrúi – annars alt gott um hann at siga – sum er farin úr starvi, átekur sær ta neyðugu ábyrgðina, sum ein embætismaður eigur at hava.

HARAFURTURAT er spurningurin, um Elif Samuelsen gjørdi rætt, tá hann undirskrivaði loyvi, tí Heilsuføðiliga Starvsstova, sum skal lata eina umhvørvisgøðkenning fyrir at P.f. Hovsá kann halda fram at ala, hevur boðað frá, at tað er sera ivasamt, um hon fer at veita eina umhvørvisgøðkenning. Grundgevingin er, at tað er einki, sum talar fyrir, at tað er umhvørvisliga ein fyrimunur at ala á vøtnum istaðin fyrir at ala á eini smoltstöð.

HETTA átti at fingið onkra klokku at kimað í skalla landsstýrismansins, tí spurningurin er ikki bara um at skriva undir eitt týningarbræv. Spurningurin er, um tað ber til at basa sjúkuni, tí hon er aðrastaðni í landinum, og spurningurin er sanniliga eisini um framtíðina hjá P.f. Hovsá og framtíðina hjá vøtnum okkara. Tí skuldi allur spurningurin verið tikin upp sum ein heild, tí eingin grund er at geva eitt týningarloyvi, tá nógvi bendir á, at Heilsuføðiliga Starvsstovan fer ikki at lata umhvørvisgøðkenning til at ala á Vatnsnesi í framtíðini.

FRAMMANUNDAN hevur SEV skemmað og lagt í oyði fleiri av okkara vakrastu vøtnum. Uttan at nakar gáði um, vórðu loyvi givin at ala smolt á vøtnum. Í fyrstu atlugu kendist tað kanska eitt sindur óskyldugt, men nú kenna vit avleiðingarnar. Tí eigur øll aling at halda uppat á vøtnum, og so mugu alararnir heldur fáa stuðul at byggja smoltstóir á øðrum stað.

Sosíalurin

## Viðmerking

# Útvarpið farið at gifta fólkuttan at tey vita av

Mangan kunnu tíðindini í útvarpinum vera lógin. Tað vil so vera.

Men tíðindasendingin á miðdegi friggjadagin 17. mai man vera eitt tað løgnaasta dømi um, hvussu ein fjølmiðil kann verða brúktur – ella rættari sagt misbrúktur – til at vanvirda fólk, politiskar flokkar og tað kristiliga hjálparbeiði.

Stórtíðindi henda dagin í útvarpinum var ikki tíðardagur Noregs ella nakað um hann.

Men tað var uppskotið hjá Kristiliga Fólkaflokkinum um frádrátt í sjálvuppgávu fyrir gávur til vælgerandi endamáli, sum varð samtykt í løgtinginum við 2. viðgerð, men fall við 3. viðgerð, tí at Sambandsflokkurin hevði broytt stöðu og atkvøddi imóti tí, teir við 2. viðgerð høvdu atkvøtt fyrir. So skuldi útvarpið sjálv-

andi verja Sambandsflokkinn og siga frá, hvussu ómøguligt uppskotið var.

Útvarpið nevndi einki um, at uppskotið hjá Kr.F. var avskrift bæði í tølum og orðaljóði av tí, sum er galdandi í Danmark – og í Noregi fyrir tann skuld eisini – og segði útvarpið heldur ikki frá, at undir 3. viðgerð vóru dansku reglugerðirnar um hetta lagdar fram.

Uppskotið var av Kr.F. mett at kosta lands- og kommunukæssinum 3,8 mió. kr.

Hetta fekk útvarpið til at vera 10 ferðir meir við at vísa til skriv frá Toll- og Skattstovu Føroya, sum segði, at var frádrátturin 1000 kr. kostaði tað 15 mió. kr., um allir borgarar í landinum brúka hendan møguleika, 30 mió. kr., um frádrátturin var 2000 kr. og 45

mió., um frádrátturin var 3000 kr., sum uppskotið nevndi.

Útvarpið faldaði við orðunum hjá formanninum í tingbólki Sambandsflokksins hesar 45 mió. við 2 og kom til talið 90 mió. kr., tí at uppskotið hevði eisini nevnt okkurt um, at hjún eins og í Danmark skuldu fáa loyvi til at geva og draga dupult frá í sjálvuppgávuni.

Soleiðis gifti útvarpið allar teir færoysku borgararnar fyrir at tæna einum endamáli, sum vit standa og spyrja um, og ókti harvið munandi um fólkatalið í Føroyum.

So lætt kann tað gerast.

### Ókristilligt

Harumframt helt útvarpið tað vera av stórum týðningi at nevna, at ein tingmaður bar eina kvøðu frá sonarkonu síni og kallaði upp-

skotið um frádrátt fyrir gávur til vælgerandi endamáli fyrir tað mest ókristiliga, sum lagt var fyrir tingið.

Útvarpið kundi tað sama havt kallað tær dansku og norsku lógirnar fyrir ókristiligar – og eisini kallað tað ókristiligt at stuðla neyðkomnum fólk og sosialum arbeiði, sum gjørt verður av sjálvboðnum og privatum felagsskapum.

Nei! Hesum átti hvørki Vilhelm Johannesen ella Javnaðarflokkurin at talað so hart imóti, ella gjørt gjøldur hurtur úr – og so als ikki Útvarp Føroya.

í Klaksvík 28. mai 1996  
Niels Pauli Danielsen  
Kr. F.

## Lesarabrøv

# SvF og Landssjúkrahúsið

Nýggi stjórnin í SvF hevur í seinastuni skrivað drúgvur greinar í dagblöðini, fyrir at greiða fólk frá sínum sjónarmiðum um, hvussu stovnurin fíggjarliga kann grulva í framtíðini.

Gott við tí, men vit kunnu staðfesta, at just tað journalistiska stöðið er lækkað til tað lægsta tað kann verða. Um hetta er av fíggjarligum orsökum ella ikki, tað vita vit sjálvandi ikki, men eitt

er vist, djúptgangandi spurningar finnast ikki í SvF longur.

Vit vóru mong, sum sátu sum á nálm, tá Leivur Hansen hevði Jón á Steig í sjónvarpsstovuni, tí nú kom endiliga ein, sum kundi fáa sligið fast, at kanningin hjá DIOS av leiðsluviðurskiftinum hevði týðning fyrir framtíðina á Landssjúkrahúsinum.

SJOKK SJOKK, ja, sjón-

varpsverturin sjokkeraði okkum, sum hugdu, tí Jón á Steig slapp at tosa um alt annað enn leiðsluviðurskiftini á Landssjúkrahúsinum. Hetta er vónaligur journalistikkur, tí tað sita fólk við tí fatan, at journalisturin hevði avtalað við Jón, um ikki at tosa um leiðsluviðurskiftini á stovninum.

Vit fara at heita á Trónd Djurhuus, sjónvarpsstjóra, og Leiv um at koma við eini

frágreiðing, um hvi 700 starvsfólk á Landssjúkrahúsinum ikki kundu fáa prof. journalistikk á hesum økinum, tí just DIOS-kanningin er ein kanning um leiðsluviðurskifti (Høgni og Pál) og ikki um hælir og pengar, tað vita tit væl.

SOID

# Maktarloysi hjá Løgregluni stórt

Tað má vera eitt altumfevandi maktarloysi, sum valdar innan lögregluna, síðan teir áhaldandi forsvara tað óhugnaliga deydskoyring sum fer fram, óansæð um vit tosa um Havnina ella Klaksvík ella kanska Eysturoy, hetta er í Føroyum alt saman, og hoyrir ongastæði heima.

Løgregluovastar tosa um, at tað er ikki verri í Klaksvík enn í Havn, jú, tað er tað, tí vit tosa um at koyra ígjøgnum MIÐBYN við hesum farti, tað er ikki Velbastaðvegur ella yviri við Strönd, sum skrivað hevur

verið um, at tað verður koyrt vitleys.

Kanska hesir lögregluovastar halda at hetta «bara» er ein ferðsluvánlukka sum allar aðrar. Um teir eisini sjálvir verða raktir av eini slíkari, eitt barn ella abbabarn, neyvan.

Eg haldi, at tey sum góðkenna eitt slíkt koyrikort til ein persón, sum koyrir so svakt, ikki áttu at havt loyvi at arbeið sum góðkennarar, tí tað er ikki bara at duga at stýra og trýsta á speedaran, men eisini at kenna ábyrgd fyrir hesum veldugu kreftum, ein fær undir fótin, tá

koyrikortið verður handað. So vælsignaðir tit, sum hava heimildirnar at gera

nakað við hesa syrgilugu stöðu, farið til arbeiðis.

Anne Djurhuus

## Bingotølini í dag:

35

68